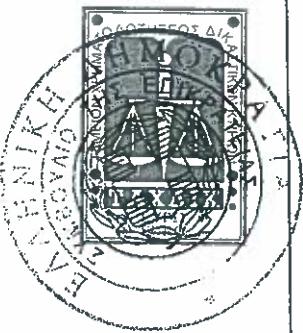

Κ.Π. (m)

Αριθμός 1874/2017

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Δ'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 18 Μαρτίου 2014, με την εξής σύνθεση: Δημοσθένης Π. Πετρούλιας, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Δ' Τμήματος, Ε. Αντωνόπουλος, Κων. Κουσούλης, Κων. Πισπιρίγκος, Ηλ. Μάζος, Σύμβουλοι, Μ. Σωτηροπούλου, Μ. Αθανασοπούλου, Πάρεδροι. Γραμματέας η Μ. Παπαδοπούλου, Γραμματέας του Δ' Τμήματος.

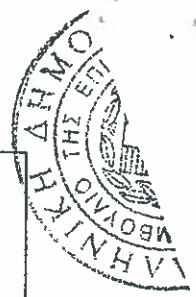
Για να δικάσει την από 17 Ιανουαρίου 2013 αίτηση:

του επαγγελματικού σωματείου με την επωνυμία «ΕΝΩΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΩΝ - ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ», που εδρεύει στην Αθήνα (Π. Κυριακού 21), το οποίο παρέστη με τον δικηγόρο Κωνσταντίνο Σαμαρτζή (Α.Μ. 10895), που τον διόρισε με πληρεξούσιο,

κατά των: 1) Υπουργού Οικονομικών, 2) Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, 3) Υπουργού Υγείας, οι οποίοι παρέστησαν με τον Νικόλαο Τσίρο, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και 4) ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ» (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής (Λεωφόρος Κηφισίας 39), το οποίο παρέστη με τη δικηγόρο Δήμητρα Λίγγρη (Α.Μ. 22875), που τη διόρισε με πληρεξούσιο.

Με την αίτηση αυτή το αιτούν σωματείο επιδιώκει να ακυρωθούν οι υπ' αριθ.: α) ΕΜΠ5/17-11-2012 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Υγείας (Φ.Ε.Κ. 3054 Β'18-11-2012) και β) 49976/5-12-2012 απόφαση του Προέδρου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή,

Συμβούλου Ε. Αντωνόπουλου.

Κατόπιν το δικαστήριο áκουσε τον πληρεξούσιο του αιτούντος σωματείου, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, την πληρεξούσια του καθ' ου Οργανισμού και τον αντιπρόσωπο των Υπουργών, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέψη κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την áσκηση της κρινόμενης αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (ειδικά έντυπα υπ' αριθμ. 3539969 και 1298734/2013).

2. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση ζητείται η ακύρωση: α) της υπ' αριθμ. ΕΜΠ5/17.11.2012 αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Υγείας (Β' 3054/18.11.2012) με τίτλο «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. Φ90380/25916/3294/2011 (ΦΕΚ 2456/Β'3-11-2011) κοινής υπουργικής απόφασης «Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας (Ε.Κ.Π.Υ.) του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.)», όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. Φ90380/5383/738/2012 (ΦΕΚ 1233/Β'11-4-2012) κοινή υπουργική απόφαση και ισχύει», που έχει εκδοθεί κατ' επίκληση της διατάξεως του άρθρου 30 του ν. 3918/2011, καθ' ο μέρος στο άρθρο 8 αυτής καθορίζονται οι τρόποι αποζημιώσεως των συμβεβλημένων παρόχων υγείας για την πραγματοποίηση ιατρικών πράξεων και παρακλινικών εξετάσεων, και β) του υπ' αριθμ. πρωτ. 49976/5.12.2012 εγγράφου του Προέδρου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. με θέμα «Αποζημίωση με νέα ανώτατη ασφαλιστική τιμή για διαγνωστικές εξετάσεις, από τους ιδιωτικούς συμβεβλημένους παρόχους υγείας».

3. Επειδή, η κρινόμενη αίτηση εισάγεται προς εκδίκαση ενώπιον

ης επταμελούς συνθέσεως, κατόπιν της από 11-3-2013 πράξεως του Προέδρου του Δ΄ Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας, λόγω σπουδαιότητας.

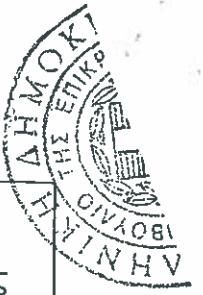
4. Επειδή, προς θεμελίωση του εννόμου συμφέροντός του το αιτούν σωματείο ισχυρίζεται ότι μεταξύ των σκοπών του είναι και η μέριμνα για τη διασφάλιση της επαγγελματικής δραστηριότητας και των συμβεβλημένων με τους φορείς κοινωνικής ασφαλίσεως ακτινολόγων ιατρών και της διατηρήσεως των αναγκαίων οικονομικών προϋποθέσεων ομαλής λειτουργίας των εργαστηρίων τους. Ως εκ τούτου, όπως υποστηρίζει, διαθέτει προφανές έννομο συμφέρον για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως, με την οποία, κατά τους ισχυρισμούς του, τίθενται ζητήματα που δεν επηρεάζουν απλώς τη δραστηριότητα των μελών του, αλλά είναι κρίσιμα για την επαγγελματική τους επιβίωση, αφού ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. είναι πλέον ο κύριος αντισυμβαλλόμενος των μελών του λόγω της υπαγωγής σε αυτόν των Κλάδων Υγείας των περισσότερων ασφαλιστικών οργανισμών της χώρας, με τους οποίους αυτά καταρτίζουν συμβάσεις παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Δεδομένου δε ότι στο καταστατικό του σωματείου αναφέρεται ότι σκοπός του είναι και η προστασία, προαγωγή και εκπροσώπηση των επαγγελματικών εννόμων συμφερόντων της ειδικότητας που εκπροσωπεί, με έννομο συμφέρον ασκείται η κρινόμενη αίτηση, δεδομένου ότι από τις προσκομιζόμενα από αυτό στοιχεία αποδέικνύεται ότι μέλη του εν λόγω σωματείου είναι συμβεβλημένα με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για την εκτέλεση παρακλινικών εξετάσεων.

5. Επειδή, με το άρθρο 17 παρ. 1 του ν. 3918/2011 "Διαρθρωτικές αλλαγές στο σύστημα υγείας και άλλες διατάξεις" (Α1/2.3.2011) συνεστήθη ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, εποπτευόμενο από τα Υπουργεία Εργασίας και Κοινωνικής Ασφαλισης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), ορίσθηκε δε ότι η λειτουργία του θα αρχίσει έξι μήνες μετά

την δημοσίευση του ως άνω νόμου. Ακολούθως, με το άρθρο 72 παρ. 2 του ν. 3984/2011 (Α50/ 27.6.2011) ορίσθηκε ότι ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. αποτελεί φορέα κοινωνικής ασφάλισης, ενώ με το άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 4052/2012 (Α1/1.3.2012) ορίσθηκε ότι ο ως άνω φορέας τελεί υπό την εποπτεία μόνο του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Περαιτέρω, στον ως άνω ν. 3918/2011 προβλέπονται, μεταξύ άλλων, και τα εξής Άρθρο 17 παρ 2 και 3 "2. Στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. μεταφέρονται και εντάσσονται ως υπηρεσίες, αρμοδιότητες και προσωπικό ο Κλάδος Υγείας του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων-Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) με τις μονάδες υγείας του, το κέντρο διάγνωσης ιατρικής της εργασίας του ΙΚΑ με το σύνολο του εξοπλισμού του, οι Κλάδοι Υγείας του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ) και του Οργανισμού Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ), ο Οργανισμός Περίθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου (ΟΠΑΔ), όπως διαμορφώθηκε με τις διατάξεις του ν. 3655/2008 (ΦΕΚ 58 Α'), ως προς τις παροχές σε είδος. 3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορεί να μεταφέρονται στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και άλλοι ασφαλιστικοί οργανισμοί παροχής υγείας που λειτουργούν ως νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου "(Μεταγενεστέρως με το άρθρο 13 παρ. 17 του ν. 4052/2012 (Α' 41) ενετάχθησαν στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ο Οίκος Ναύτου, ο κλάδος υγείας του ΤΑΥΤΕΚΩ και ο κλάδος υγείας του ΕΤΑΑ και ακολούθως με το άρθρο πρώτο παρ. ΙΒ.1 περ. 1α του ν. 4093/2012 και το ΕΤΑΠ-ΜΜΕ. Άρθρο 18 παρ. 1 "1. Σκοπός του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας είναι α. Η παροχή υπηρεσιών υγείας... σύμφωνα με τα οριζόμενα από τον προβλεπόμενο στο άρθρο 30 Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας του παρόντος νόμου. β. ... γ. ... η θέσπιση κανόνων ποιότητας και αποτελεσματικότητας της παροχής υπηρεσιών υγείας, η διαχείριση και ο έλεγχος της χρηματοδότησης, καθώς και η ορθολογική αξιοποίηση των διατίθεμενων πόρων. δ. Ο καθορισμός

* των κριτηρίων και των όρων σύναψης συμβάσεων για παροχή πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας περίθαλψης με φορείς δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και με συμβεβλημένους ιατρούς, καθώς και η αναθεώρηση και τροποποίηση των όρων αυτών, όπου και όποτε αυτό απαιτείται. Άρθρο 19 παρ. 1 και 3 "Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται ο τρόπος, η διαδικασία και η διασφάλιση της έγκαιρης μεταβίβασης των ποσών που εισπράττονται, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα". Άρθρο 20 "1. Ο Οργανισμός διοικείται από Πρόεδρο, δύο Αντιπροέδρους και το Διοικητικό Συμβούλιο. 2. Ο Πρόεδρος... Ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 21 του παρόντος. 3. ... 4. Το Δ.Σ. ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 22. 5. ... 6. ... 7. Οι αποφάσεις του Δ.Σ. δεν εκτελούνται πριν από την επικύρωση των πρακτικών. Σε κάθε συνεδρίαση επικυρώνονται τα πρακτικά της προηγούμενης συνεδρίασης, πλην των περιπτώσεων κατά τις οποίες το Δ.Σ. αποφασίζει την άμεση επικύρωσή τους..." Άρθρο 22 παρ. 1 "Οι αρμοδιότητες του Δ.Σ. είναι οι εξής α. Καθορίζει την πολιτική δράσης του Οργανισμού, παρακολουθεί την παροχή πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας από το δίκτυο φορέων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και του ΕΣΥ και αποφασίζει για τα ζητήματα οργάνωσης και διαχείρισης του Οργανισμού προς εκπλήρωση των σκοπών του... στ. Αποφασίζει τη σύναψη συμβάσεων με τρίτους παρόχους υγείας, όπως, Θεραπευτήρια, ιδιωτικές κλινικές, διαγνωστικά κέντρα, κέντρα αποκατάστασης- αποθεραπείας, φαρμακοποιούς- ιατρούς... ζ. Αποφασίζει για την εκτέλεση έργων, την εκπόνηση μελετών την παροχή υπηρεσιών από τρίτους... και εξουσιοδοτεί τον Πρόεδρο για την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων. "Άρθρο 29" 1. Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Αποτελεί καθολικό διάδοχο των εντασσόμενων φορέων και υπεισέρχεται στα δικαιώματα και υποχρεώσεις αυτών. 2. ... 3. Οι συμβάσεις των εντασσόμενων φορέων εξακολουθούν να ισχύουν έναντι του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. "Άρθρο 30 παρ. 1 "Με κοινή απόφαση των Υπουργών

Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης εγκρίνεται ο Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας, ύστερα από πρόταση του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., με τον οποίο καθορίζεται το είδος, η έκταση, το ύψος των παροχών υγείας, ο τρόπος και η διαδικασία χορήγησής τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια... "Άρθρο 70 παρ. 1 "Οι τιμές (κοστολόγηση) των ιατρικών πράξεων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Οικονομικών, κατόπιν γνωμοδότησης του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕΣΥ)".

6. Επειδή, κατ' επίκληση, μεταξύ άλλων, των άρθρων 19 και 30 του ν. 3918/2011 εξεδόθη η υπ' αριθμ. Φ.90380/25916/ 3294/2011 (Β' 2456/3.11.2011) απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με τίτλο "Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας (ΕΚΠΥ) του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)". Η εν λόγω απόφαση τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. Φ.90380/5383/738/2012 (Β' 1233 11.4.2012) απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με τίτλο "Τροποποίηση της υπ' αριθμ. Φ.90380/ 25916/3294 3.11.2011 (Β' 2456) κοινής υπουργικής απόφασης "Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας (ΕΚΠΥ) του ΕΟΠΥΥ "που εκδόθηκε κατ' επίκληση του άρθρου 30 του ν. 3918/2011, τροποποιήθηκε δε εκ νέου με την προσβαλλόμενη με την υπό κρίση αίτηση υπ' αριθμ. ΕΜΠ 5/17.11.2012 (Β' 3054/ 18.11.2012) απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Υγείας με τίτλο "Τροποποίηση της υπ' αριθμ. Φ.90380/25916/3294/2011 (ΦΕΚ 2456 Β'3-11-2011) κοινής υπουργικής απόφασης "Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας (ΕΚΠΥ) του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)", όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. Φ.90380/5383/738/ 2012 (ΦΕΚ 1233/Β'11-4-2012) κοινή υπουργική απόφαση και ισχύει", κατ' επίκληση

της ίδιας εξουσιοδοτικής διατάξεως του άρθρου 30 του ν. 3918/2011.

7. Επειδή, με την προσβαλλόμενη ως άνω κοινή υπουργική απόφαση που εκδόθηκε κατόπιν της υπ' αριθμ. 751/ (συνεδρίαση 64η) προτάσεως του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής Άρθρο 1 "... με τον παρόντα Κανονισμό καθορίζονται οι παροχές υγείας σε είδος, η έκταση, το ύψος, ο τρόπος και η διαδικασία χορήγησής τους και προσδιορίζονται οι δικαιούχοι των παροχών αυτών καθώς και ο τρόπος αποζημίωσης της σχετικής δαπάνης. Ως παροχές υγείας νοούνται Παροχές υγείας σε είδος 1. ... 2. ... 3. παρακλινικές εξετάσεις..." Άρθρο 2 "Ως Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας "(Π.Φ.Υ.) νοούνται όλες οι υπηρεσίες και πράξεις, οι οποίες διενεργούνται με σκοπό την πρόληψη και αποκατάσταση των βλαβών υγείας ... Στους Ιδιωτικούς Φορείς, όπως περιγράφονται στο άρθρο 28 του ν. 3846/2010 (Α' 66)... Ως "πάροχοι υπηρεσιών υγείας" νοούνται τα φυσικά πρόσωπα (γιατροί, οδοντίατροι, φαρμακοποιοί, φυσικοθεραπευτές και άλλοι επαγγελματίες υγείας) ή τα νομικά πρόσωπα (... ιδιωτικά διαγνωστικά εργαστήρια...) τα οποία παρέχουν νόμιμα υπηρεσίες φροντίδας υγείας... Άρθρο 8 "Στους δικαιούχους παρέχονται πάσης φύσεως παρακλινικές εξετάσεις, που διενεργούνται στις εργαστηριακές δομές του ΕΟΠΥΥ, στα εξωτερικά ιατρεία των κρατικών, πανεπιστημιακών, στρατιωτικών νοσοκομείων, τα κέντρα υγείας και τα περιφερειακά ιατρεία, σε συμβεβλημένους εργαστηριακούς γιατρούς όλων των ειδικοτήτων, σε διαγνωστικά εργαστήρια (Π.Δ. 84/2001), πολυιατρεία και γενικότερα φορείς πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας (Π.Φ.Υ.), καθώς και στα εξωτερικά εργαστήρια των συμβεβλημένων ιδιωτικών κλινικών και Κέντρων Αποθεραπείας και Αποκατάστασης... Για την πραγματοποίηση ιατρικών πράξεων και παρακλινικών εξετάσεων, ο Οργανισμός αποζημιώνει τους συμβεβλημένους παρόχους υγείας με το ποσό που προβλέπεται κάθε φορά από το κρατικό τιμολόγιο, ή το ποσό που προκύπτει μετά από διαπραγμάτευση και σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά σύμβαση ή την

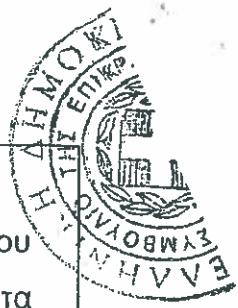

ασφαλιστική αποζημίωση ή το ποσό που προκύπτει από την διαδικασία διενέργειας διαγωνισμού, με ποσοστό συμμετοχής των ασφαλισμένων (άμεσα ή έμμεσα) 15%. Σε κάθε περίπτωση η τιμή αποζημίωσης δε μπορεί να ξεπερνά το αντίστοιχο ποσό που προβλέπεται κάθε φορά από το κρατικό τιμολόγιο, ο Οργανισμός δε, μέσω της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης, στοχεύει στην επίτευξη της μεγαλύτερης δυνατής εξοικονόμησης δαπάνης, επιτυγχάνοντας τις χαμηλότερες δυνατές τιμές. Απαραίτητη προϋπόθεση για την αποζημίωση κάθε εξέτασης, στους συμβεβλημένους παρόχους υγείας είναι η συμβατότητα αυτής με τα διαγνωστικά πρωτόκολλα, όπως αυτά αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΕΟΠΥΥ. Τα συμβεβλημένα διαγνωστικά κέντρα δεν απαιτούν επιπλέον δαπάνη από τους ασφαλισμένους του Οργανισμού για τις εξετάσεις αυτές... Δεν αποζημιώνονται εξετάσεις που διενεργούνται σε μη συμβεβλημένα με τον Οργανισμό εργαστήρια "Άρθρο 18 "Για την αγορά υπηρεσιών νοσοκομειακής, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης, καθώς και λοιπών ειδών και μέσων περίθαλψης, ο Οργανισμός συνάπτει συμβάσεις με τους παρόχους υγείας, με τις οποίες προσδιορίζονται οι όροι που διέπουν τις συμβατικές υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μέσα στο πλαίσιο των κειμένων κάθε φορά διατάξεων για τα προβλεπόμενα όρια αμοιβών."Άρθρο 20 παρ. 2 "Δαπάνες ιατρικών πράξεων, παρακλινικών εξετάσεων και θεραπειών που δεν περιλαμβάνονται στο κρατικό τιμολόγιο δεν αναγνωρίζονται από τον ΕΟΠΥΥ.

8. Επειδή, προβάλλεται με τον πρώτο λόγο ακυρώσεως ότι αρμόδιοι για την έκδοση της πρώτης προσβαλλομένης κοινής υπουργικής αποφάσεως ήταν, σύμφωνα με διάταξη του άρθρου 30 του ν. 3918/2011, όπως αυτό ίσχε μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 11 παρ. 3 της πράξεως νομοθετικού περιεχομένου «Ρυθμίσεις κατεπειγόντων θεμάτων του ν. 4046/2012 και του ν. 4093/2012» (Α' 229/19.11.2012), οι Υπουργοί Οικονομικών και Υγείας και, επομένως, αναρμοδίως εκδόθηκε η απόφαση αυτή από τους Υπουργούς Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής

Ασφάλισης και Πρόνοιας και Υγείας. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, αφού, κατά τον χρόνο δημοσιεύσεως της εν λόγω κοινής υπουργικής αποφάσεως (18.11.2012), δεν είχε θεσπισθεί η διάταξη του άρθρου 11 παρ. 3 της ως άνω Πράξεως Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 19-11-2012, ούτε η ομοίου περιεχομένου διάταξη του άρθρου 37 παρ. 3 του ν. 4111/2013 (Α΄ 18/25.1.2013), που, σύμφωνα με το άρθρο 49 παρ. 3 του ίδιου νόμου, άρχισε να ισχύει από τις 19.11.2012.

9. Επειδή, προβάλλεται περαιτέρω ότι η παρεχόμενη με το άρθρο 30 του ν.3918/2011 εξουσιοδότηση για την έγκριση Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας δεν καλύπτει τον καθορισμό του ύψους και του τρόπου της αποζημιώσεως των συμβεβλημένων με τον ΕΟΠΥΥ ιδιωτών ιατρών και εργαστηρίων και επομένως η διάταξη του άρθρου 8 «παρ. 5» της προσβαλλόμενης κοινής υπουργικής αποφάσεως που ρυθμίζει τα θέματα αυτά, έχει τεθεί καθ' υπέρβαση της εν λόγω εξουσιοδοτήσεως. Προβάλλεται δε επίσης ότι και υπό την εκδοχή ότι η επίμαχη εξουσιοδοτική διάταξη καλύπτει και τα ανωτέρω θέματα, αυτή είναι γενική και αόριστη, διότι, κατά τους ισχυρισμούς του αιτούντος, δεν καθορίζει το πλαίσιο των κανόνων και των αρχών, βάσει των οποίων η Διοίκηση θα προσδιορίζει κανονιστικώς την εν λόγω αποζημίωση. Προβάλλεται δε ειδικότερα ότι δεν προβλέπονται στην ως άνω εξουσιοδότηση σαφή και αντικειμενικού χαρακτήρα κριτήρια, που να επιτρέπουν την διαμόρφωση των αμοιβών των ακτινολόγων ιατρών αναλόγως των συνθηκών της κάθε περιπτώσεως. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος, κατά το πρώτο σκέλος του, διότι η εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 30 παρ. 1 του ν. 3918/2011 για την έγκριση του Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας του ΕΟΠΥΥ, με την οποία, όπως ρητώς προβλέπεται, «καθορίζεται το είδος, η έκταση, το ύψος των παροχών υγείας, ο τρόπος και η διαδικασία χορήγησής τους καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια »(που αποτελούν ειδικότερα θέματα της νομοθεσίας, η οποία διέπει την παροχή υπηρεσιών υγείας),

περιλαμβάνει, κατά την έννοιά της, και τον καθορισμό του ύψους και του τρόπου αποζημιώσεως των συμβεβλημένων παρόχων υγείας. Κατά τα λοιπά ο λόγος είναι απορριπτέος διότι, κατά την έννοια του άρθρου 43 παρ. 2 του Συντάγματος, δεν απαιτείται η εξουσιοδοτική διάταξη να προβλέπει ρητώς αρχές και κανόνες καθώς και συγκεκριμένα κριτήρια για την άσκηση της κανονιστικής αρμοδιότητας (πρβλ. Σ.Τ.Ε. 2186/2013 Ολομ., 1014,4170/2011 επταμ.).

10. Επειδή, η πρόβλεψη με το άρθρο 8 του ΕΚΠΥ περισσοτέρων τρόπων αποζημιώσεως των συμβεβλημένων παρόχων υγείας (κρατικό τιμολόγιο, διαιπραγμάτευση, ασφαλιστική αποζημίωση, διενέργεια διαγωνισμού) κείται εντός της εξουσιοδοτήσεως του άρθρου 30 του ν. 3918/2011, δεν απαιτείται δε από την εν λόγω εξουσιοδοτική διάταξη η θέσπιση με τον ΕΚΠΥ περαιτέρω ειδικών ρυθμίσεων όσο αφορά τους προβλεπόμενους τρόπους αποζημιώσεως, όλα δε τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα είναι, ενόψει των γενομένων δεκτών στην προηγούμενη σκέψη, απορριπτέα ως αβάσιμα. Ούτε, άλλωστε επιβάλλεται να ληφθούν υπόψη, για τον καθορισμό της αποζημιώσεως, οι συνθήκες υπό τις οποίες τελεί έκαστος ακτινολόγιος ιατρός για την διενέργεια των αυτών παρακλινικών εξετάσεων και οι αντίθετοι ισχυρισμοί, με τους οποίους προβάλλεται παράβαση της αρχής της ισότητας μεταξύ των παρόχων υγείας είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Για τον ίδιο λόγο απορριπτέοι ως αβάσιμοι είναι και οι ισχυρισμοί για παράβαση των υπέρτερης ισχύος διατάξεων περί προστασίας της υγείας (άρθρα 21 παρ. 3 και 2 παρ. 1 του Συντάγματος, άρθρα 11 και 13 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη – ν. 1426/1984- και άρθρο 168 της Συνθήκης Λ.Ε.Ε.), ανεξαρτήτως του ότι αυτοί προβάλλονται εκ συμφέροντος τρίτου, δηλαδή των ασφαλισμένων του ΕΟΠΥΥ (πρβλ. Σ.Τ.Ε 4171/2012 επταμ.).

11. Επειδή, προβάλλεται ότι με την προσβαλλόμενη κοινή υπουργική απόφαση και, συγκεκριμένως, με το άρθρο 8 της αποφάσεως αυτής, ουσιαστικά παρέχεται στον ΕΟΠΥΥ υπεξουσιοδότηση για τον

καθορισμό της αποζημιώσεως των αντισυμβαλλομένων του παρόχων πρωτοβάθμιων υπηρεσιών υγείας με διαπραγμάτευση ή με ασφαλιστική αποζημίωση ή με διενέργεια διαγωνισμού, η οποία όμως υπεξουσιοδότηση δεν προβλέπεται από την διάταξη του άρθρου 30 του ν. 3918/2011. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως ερειδόμενος επί εσφαλμένης εκδοχής, όσον αφορά τον καθορισμό της αποζημιώσεως των συμβεβλημένων παρόχων υγείας με διαπραγμάτευση, διότι, πάντως, μέσω της διαδικασίας αυτής οι οικονομικοί όροι των συμβάσεων διαμορφώνονται από κοινού με τους ιδιώτες παρόχους υγείας και όχι μονομερώς. Εξ άλλου, ούτε και η πρόβλεψη της διενέργειας διαγωνισμού από τον ΕΟΠΥΥ για τον καθορισμό της αποζημιώσεως των αντισυμβαλλομένων του παρόχων υγείας ενέχει ανεπίτρεπτη υπεξουσιοδότηση, αφού η σχετική αρμοδιότητα παρέχεται στον Οργανισμό με τα άρθρα 18 παρ. 1 περ. δ' και 22 παρ. 1 περ. στ' και ζ' του ν. 3918/2011 που παρατίθενται σε προηγούμενη σκέψη. Τέλος, όσον αφορά «την ασφαλιστική αποζημίωση» από το άρθρο 8 της προσβαλλόμενης κοινής υπουργικής αποφάσεως δεν προκύπτει ότι η σχετική εξουσία καθορισμού της παρέχεται στον ΕΟΠΥΥ και τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα είναι απορριπτέα.

12. Επειδή, με την υπ' αριθμ. 752 (συνεδρίαση 65η) 26.10.2012 απόφαση του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ, κατόπιν της υπ' αριθμ. πρωτ. 360/26.10.2012 εγγράφου εισηγήσεως της Διεύθυνσης Σχεδιασμού του Οργανισμού, αποφασίσθηκε ο καθορισμός ασφαλιστικής αποζημιώσεως, μειωμένης σε σχέση με τις τιμές του κρατικού τιμολογίου, για την αποζημίωση των συμβεβλημένων παρόχων υγείας, αναφορικά με μία σειρά από διαγνωστικές εξετάσεις, μεταξύ των οποίων οι μαγνητικές και αξονικές τομογραφίες. Ακολούθως, με την υπ' αριθμ. 805 (συνεδρίαση 70η)/14.11.2012 απόφαση του ίδιου ως άνω οργάνου, κατόπιν της υπ' αριθμ. πρωτ. 47051/13.11.2012 εγγράφου εισηγήσεως της Διεύθυνσης Σχεδιασμού του Οργανισμού αποφασίσθηκε η προσθήκη όρου στο

παράρτημα της σύμβασης μεταξύ ΕΟΠΥΥ και παρόχων υπηρεσιών υγείας για την εκτέλεση παρακλινικών εξετάσεων περί αντικαταστάσεως των προβλεπομένων σε αυτό εκπτώσεων επί των τιμών του κρατικού τιμολογίου, που υπολογίζονταν μέχρι τότε βάσει του αριθμού των εξετάσεων που διενεργούσε μηνιαίως ο κάθε συμβεβλημένος πάροχος υπηρεσιών υγείας, αναφορικά δε με τις μικροβιολογικές, βιοχημικές, ορμονολογικές και ανοσολογικές εξετάσεις βάσει του κύκλου εργασιών του παρόχου, με νέα ενιαία ποσοστά εκπτώσεως για όλες τις παρακλινικές εξετάσεις, ανάλογα με τον μηνιαίο κύκλο εργασιών του κάθε συμβεβλημένου παρόχου υγείας. Περαιτέρω, καθορίσθηκαν νέες τιμές αποζημιώσεως για τις μαγνητικές και αξονικές τομογραφίες, ανάλογα με την ένταση του μαγνητικού πεδίου και τον αριθμό των τομών, αντιστοίχως, επί των οποίων εφαρμόζονταν και οι νέες εκπτώσεις και υπολογιζόταν η συμμετοχή των ασφαλισμένων. Τέλος, προβλέφθηκε ότι οι νέοι αυτοί όροι του παραρτήματος αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της συμβάσεως για την εκτέλεση παρακλινικών εξετάσεων, που έχουν αποδεχθεί οι ιδιωτικοί φορείς που παρέχουν ιατρική περίθαλψη πρωτοβάθμιας φροντίδας, και ισχύει, εφόσον τηρούνται όλοι οι οικονομικοί όροι από την πλευρά του ΕΟΠΥΥ. Εν συνεχείᾳ, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 49976/5.12.2012 έγγραφο του Προέδρου του ΕΟΠΥΥ, που απευθυνόταν προς όλους τους συμβεβλημένους με τον Οργανισμό ιδιωτικούς παρόχους υγείας, γνωστοποιήθηκαν σ' αυτούς οι νέες μειωμένες τιμές ασφαλιστικής αποζημιώσεως των διαγνωστικών εξετάσεων, που καθορίσθηκαν με τις ως άνω αποφάσεις του Δ.Σ. του Οργανισμού, οι οποίες, όπως αναφέρεται στο εν λόγω έγγραφο, ελήφθησαν σε συνάρτηση με το άρθρο 8 του Ε.Κ.Π.Υ., όπως ίσχυε, μετά την τελευταία τροποποίησή του, που προβλέπει την δυνατότητα αποζημιώσεως των συμβεβλημένων παρόχων υγείας με την ασφαλιστική αποζημίωση. Στο ίδιο έγγραφο αναφέρεται ακόμη ότι οι ανωτέρω αποφάσεις του Δ.Σ. για την περιστολή των δαπανών στις υψηλού κόστους διαγνωστικές εξετάσεις ελήφθησαν με

γνώμονα την οικονομική συγκυρία και την εξασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητος του ΕΟΠΥΥ και ορίζεται ότι η συμμετοχή ύψους 15% των άμεσα και έμμεσα ασφαλισμένων πρέπει να υπολογίζεται με βάση την ασφαλιστική τιμή, ενώ προβλέπεται και ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την αποζημίωση κάθε εξετάσεως από τον Οργανισμό, είναι η συμβατότητα των εξετάσεων με τα διαγνωστικά και τα θεραπευτικά πρωτόκολλα, όπως αυτά αναρτώνται στην ιστοσελίδα του. Τέλος, ορίζεται ότι η ισχύς του εν λόγω εγγράφου αρχίζει από την ανάρτησή του στο διαδίκτυο.

13. Επειδή, με την υπό κρίση αίτηση συμπροσβάλλεται και το ανωτέρω υπ' αριθμ. πρωτ. 49976/5.12.2012 έγγραφο του Προέδρου του ΕΟΠΥΥ. Το έγγραφο όμως αυτό στερείται εκτελεστότητος και απαραδέκτως προσβάλλεται, δεδομένου ότι, όπως αναφέρεται στο σχετικό έγγραφο απόψεων του ΕΟΠΥΥ προς το Δικαστήριο (υπ' αριθμ. πρωτ. Οικ26666/9.8.2013), με το εν λόγω έγγραφο κοινοποιήθηκαν απλώς στους συμβεβλημένους με τον Οργανισμό ιδιωτικούς παρόχους υγείας οι υπ' αριθμ. 752 (συνεδρίαση 65η)/26.10.2012 και 805 (συνεδρίαση 70η) /14.11.2012 αποφάσεις του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ. Με την πρώτη από αυτές (752/ 26.10.2012) αποφασίσθηκε καθορισμός ασφαλιστικής αποζημιώσεως, μειωμένης σε σχέση με τις τιμές του κρατικού τιμολογίου για μία σειρά από διαγνωστικές εξετάσεις και με την δεύτερη (805/14.11.2012) αντικαταστάθηκε, μεταξύ άλλων, η προηγούμενη απόφαση του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ, όσον αφορά τις τιμές ασφαλιστικής αποζημιώσεως των μαγνητικών και αξονικών τομογραφιών. Εν όψει αυτών, πρέπει καθ' ερμηνεία του δικογράφου της υπό κρίση αιτήσεως να θεωρηθούν ως παραδεκτώς συμπροσβαλλόμενες η υπ' αριθμ. 752 (συνεδρίαση 65η)/ 26.10.2012 απόφαση του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ, καθώς και η απόφαση 805 (συνεδρίαση 70η)/ 14.11.2012 του ίδιου οργάνου (Δ.Σ. ΕΟΠΥΥ), καθ' ο μέρος τροποποίησε την ανωτέρω 752 (συνεδρίαση 65η)/ 26.10.2012 απόφαση (πρβλ. ΣτΕ 474/2010).

14. Επειδή, με τις ανωτέρω αποφάσεις του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ, καθ'

ο μέρος προσβάλλονται με την κρινόμενη αίτηση, τροποποιούνται, κατ' ουσίαν, οι προβλεπόμενες στο κρατικό τιμολόγιο τιμές των αναφερόμενων σε αυτές διαγνωστικών εξετάσεων προς εξασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητος του ΕΟΠΥΥ, δια της μειώσεως των τιμών του κρατικού τιμολογίου (όπως προκύπτει από την αντιπαραβολή της μέχρι τότε ισχυούσης τιμής αποζημιώσεως του κρατικού τιμολογίου με την νέα τιμή ασφαλιστικής αποζημιώσεως στο ίδιο το κείμενο της υπ' αριθμ. 752 (συνεδρίαση 65η) 26.10.2012 αποφάσεως του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 805 (συνεδρίαση 70η)/ 14.11.2012 απόφαση του ίδιου οργάνου), όπως αυτές ισχυαν μέχρι τότε, σύμφωνα με τις σχετικές κανονιστικού χαρακτήρα ρυθμίσεις περί καθορισμού της τιμής των ιατρικών πράξεων (προεδρικά διατάγματα κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 29 του α.ν. 1565/1939, μετά δε την έναρξη ισχύος του ν. 3918/2011, κοινές υπουργικές αποφάσεις κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 70 του νόμου αυτού) που συνιστούν το "κρατικό τιμολόγιο", η κοστολόγηση των οποίων διενεργείται πλέον μόνο με κοινή υπουργική απόφαση, βάσει του άρθρου 70 παρ. 1 του ν. 3918/2011. Ως εκ τούτου, οι αποφάσεις αυτές έχουν κανονιστικό χαρακτήρα. Ο κανονιστικός δε χαρακτήρας των εν λόγω αποφάσεων συνάγεται και εκ του ότι με αυτές θεσπίζονται, κατά τρόπο αφηρημένο, οι τιμές ασφαλιστικής αποζημιώσεως για σειρά διαγνωστικών εξετάσεων, οι οποίες, όπως αντιστοίχως, οι τιμές του κρατικού τιμολογίου, αφορούν όχι μόνον τις συναφθείσες, αλλά και τις συναφθησόμενες συμβάσεις του ΕΟΠΥΥ με ιδιωτικούς παρόχους υγείας, αφορούν, δηλαδή, σε αόριστο αριθμό φυσικών και νομικών προσώπων, που παρέχουν υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας (πρβλ. ΣτΕ 3891/2005, 3364/2001 επταμ., 4280/1999, 447/1998, 5842/1996, 3411/1995). Συνεπώς, οι ανωτέρω αποφάσεις, ως πράξεις κανονιστικού χαρακτήρα, ήταν, σύμφωνα με τα άρθρα 5 παρ. 2 περ. θ' και 8 του ν. 3469/2006 (Α' 131), δημοσιευτέες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ελλείψει ειδικής διατάξεως που προβλέπει ειδικό τρόπο δημοσιεύσεώς

τους. Δεδομένου, όμως, ότι από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει ότι αυτές δημοσιεύθηκαν, είναι ανυπόστατες και ακυρωτέες, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα, λαμβανομένου υπόψη ότι εφαρμόσθηκαν (ΣτΕ 87/2011 Ολομ.). Πέραν δε τούτου, οι ανωτέρω αποφάσεις είναι ακυρωτέες και ως αναρμοδίως εκδοθείσες, διότι, κατά τα προεκτεθέντα, δεν υπάρχει διάταξη η οποία παρέχει σχετική αρμοδιότητα στον ΕΟΠΥΥ (πρβλ. ΣτΕ 3471/2003, 4646/1997, 3578/1990, 284/1961, πρβλ. και ΣτΕ 474/2010). Κατόπιν αυτών, είναι αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών προβαλλομένων λόγων κατά των ανωτέρω αποφάσεων του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ.

15. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω γενομένων δεκτών πρέπει η κρινόμενη αίτηση α) να απορριφθεί καθ' ό μέρος στρέφεται κατά της υπ' αριθμ. ΕΜΠ5/17.11.2012 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και β) να γίνει δεκτή, κατά το μέρος που στρέφεται κατά των υπ' αριθμ. 752 (συνεδρίαση 65η)/ 26.10.2012 και 805 (συνεδρίαση 70η) /14.11.2012 αποφάσεων του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ, σύμφωνα με το αιτιολογικό, συμψηφιζομένης της δικαστικής δαπάνης μεταξύ των διαδίκων λόγω εν μέρει νίκης και εν μέρει ήττης τους.

Διά ταύτα

Απορρίπτει την κρινόμενη αίτηση, κατά το μέρος κατά το οποίο στρέφεται κατά της υπ' αριθμ. ΕΜΠ5/17.11.2012 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Υγείας.

Δέχεται κατά τα λοιπά την αίτηση.

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. 752 (συνεδρίαση 65η) 26.10.2012 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΟΠΥΥ καθώς και την υπ' αριθμ. 805 (συνεδρίαση 70η) / 14.11.2012 απόφαση του ίδιου οργάνου, καθ' ο μέρος με αυτήν τροποποιείται η ανωτέρω υπ' αριθμ. 752 (συνεδρίαση 65η)/26.10.2012 απόφαση του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ, σύμφωνα με το αιτιολογικό.

Διατάσσει την επιστροφή του κατατεθέντος παραβόλου.
 Συμψηφίζει την δικαστική δαπάνη μεταξύ των διαδίκων.
 Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 25 Νοεμβρίου 2014 και στις 9
 Μαΐου 2017

Ο Πρόεδρος του Δ' Τμήματος

Δημοσθένης Π. Πετρούλιας

Η Γραμματέας του Δ' Τμήματος
 και μετά την αποχώρησή της

I. Παπαχαραλάμπους

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 13ης Ιουλίου
 2017.

Η Πρόεδρος
 του Α' Τμήματος Διακοπών

ΑΙΚ. Σακελλαροπούλου

Η Γραμματέας

M. Τσαπαρδώνη

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
 Αθήνα, 31-10-2017
 Ο Προϊστάμενος
 του Αρχείου του
 Συμβουλίου Επικρατείας
 κ.α.α.

* Σπυριδούλα Χρονοπούλου

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
 Για τη νόμιμη σήμανση
 Αθήνα, ...
 31-10-2017
 Ο Προϊστάμενος
 του Αρχείου του
 Συμβουλίου Επικρατείας
 κ.α.α.

* Σπυριδούλα Χρονοπούλου